

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a «Képes Világlap»-pal együtt egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája.

Virágvasárnapon.

Kunszentmárton, március 31.

Nem az egyetlen, de a legfölségesebb az Isten-ember tragédiájában a tömegszenvedély változódása. A virágvasárnapi jeruzsálemi bevonulás, a felhevített tömeg csodás lelkesedéséből elsőrangú fogadtatás volt, melyet a nagy küldetés szerint Jézusnak el kellett szenvednie, holott minden emberi érzésünk azt sugja, hogy a zajos fogadtatás és csődület csak kellemetlen lehetett annak, ki az ünneplés központja volt. De azoknak, akik ez eszméket hirdetik, a külsőséges hatások nagy erejét is mozgósítaniok kell és az Isten-ember, aki arra volt hivatva, hogy a kereszténység eszméit az egész földön elterjessze, nem vonhatta ki magát a virágvasárnapi, a palmaágakat hintő tömeg ünnepléséből. És mily nagy tanulság az ő fenséges martíriuma, hogy ugyanaz a tömeg, amely Hozsannát kiált, néhány napra már a «Feszítsd meg» terrorismusával szoritotta Pilátust, hogy Jézusban felségsértőt lásson és mint a római imperium gyalázóját halálra ítélje.

Tizenkilenc századot fordult azóta az idő kereke. És hányszor megismétlődött ez idő alatt a tömegrajongás csak gyűlöletté váló változása. Uralkodók, próféták, filozófusok, államférfiak és más egyetemes emberboldogítók hányan érezték, hogy a tapshól a vesztőhelyig mily rövid idő alatt lehet megfutni az utat. A tömeg lélekrajza kiszámíthatatlan. A tömeg érzés mindég más, mint az egyéni. Lehet százezer ember a legjobbakból összetömörítve, ha sikerült az aljasabb szenvedélyt feluszítani, — sohase tudhatjuk, hogy a népiélet micsoda nagy, végzetes tévedésekre és bűnökre vetemedik? Van azonban éppen köztünk történetében a tömeghangulat megváltozásának egy más pendantja is. És éppen a politikában, ahol a kölcsönhatások mindég kiszámíthatatlanok, ahol mindég meglepetésre lehetünk elkészülve. Napjainkban a szemünk előtt folyt le az a jelenség, hogy meg lehetős gazdag és sikeres közéleti mult után a királyi bizalom az ügyek intézésére szólít egy férfiut, aki pártokra nem támaszkodva, céljainak pártot alakítani való hivatással megjelenik a fórumon s ott tentatartóval dobálják meg. A közéleti hivatás ekkora reménytelenséggel kezdődik, de aztán a vén

idő örölvén a napokat, — egyre több bizalom sarjad föl. A tiszta törekvések ugarában kikelnek a ragaszkodásnak és a szeretetnek rózsái. És a mi eddig a politikában mindig fordítva ment, hogy tudniillik nemzeti hősök vedlettek át — már tudniillik a tömeglátás szemüvegén — a kamarilla lakályaivá, ime ez esetben a megrágalmazott «grancsár» mint nemzeti hős az ünneplés tárgya. Nem elmékedünk e fölött; ám érdekes jelenségnek tartjuk, hogy a tömeghangulat ilyen változatos formákat mutat.

Senki akkora felelősséggel nem tartozik önmagának és a történelem ítélőszékének, mint a kit hivatása, vagy a véletlen a tömeg vezetőjévé tesz. A tömeg lelkét ő alakítja és bizonyos dolgot, hogy a virágvasárnapi Hozsannát s rá a legfölségesebb eszméket hirdető Isten-ember kivégzését is egy-két, a tömeget vezető demagóg csinálta meg. Óriási nagy katasztrófák történtek amiatt, mert a tömeg vezetői véres fenevadak voltak. Ha csak emlékünkből kivethetnők Robespierere és Marat rémalakját, mennyi vér kimélődött volna meg és mennyi gaztett maradt volna el. Ha Dante most írná meg a Divina Comediát — vajjon ezeknek és egyéb tömegszenvedélyt mozgató alakoknak pokolbeli szenvedését hogyan írná meg? Volna-e gazdag képzelet, mely az ő gaztetteiknek pokolbeli szenvedését elképzelni tudná? . . .

A csépai gazdakör.

A csépai gazdakör két éves fennállása alatt a község gazdasági fejlődése körül igen szép eredményt tudott elérni. Gaylhooffer István a vármegyei gazdasági egyesület agilis titkára utbaigazítással mindig legszivesebben támogatta a gazdakör vezetőit s fáradozott azon, hogy nemes céljait a gazdakör minden irányban elérhesse. A gazdakörnek megalakulása után ellenségekkel kellett küzdeni, de már ma 150 tagja van s a vármegyei gazdasági egyesület anyagi, erkölcsi támogatása mellett hasznos szép dolgokat tud megvalósítani.

A gazdakör foglalkozott a mult év őszén a bor közös értékesítésével, még pedig igen szép eredménnyel. Felemelte a must árát 24 koronáról 30 koronára és pedig nem csak Csépan, hanem a szomszédos községekben is.

A gazdakör elsősorban is a gabona- és a bor helyes értékesítésével akar segíteni

a község anyagi helyzetén és pedig oly eredménnyel, hogy ügynöki tiszteletdíj címén a gazdakör a mult évben, a lakosságnak legalább is 10.000 koronát megtakarított. A gazdakör háziipar meghonosítása céljából 1 és fél hold területű füztelepet létesített a földmivelésügyi miniszter anyagi támogatásával és Csépan és Tizsasason is a vármegyei gazdasági egyesülettel karöltve háziipari tanfolyamot rendezett. A két tanfolyamon 50 tanuló vett részt. Egy-egy tanuló a két hónap alatt átlag 10 koronát keresett.

A kör Csépa község részére tenyésztésre apaállatokat hozatott és gazdasági gépraktárt tart fenn, melynek évi forgalma 2—3000 korona. Szegényebb kisgazdáknak gépeket ingyen rendelkezésre bocsátja.

A gazdák között ingyen műtrágyát osztott ki. F. év őszén pedig növény termelési kísérleteket fog végezni.

A gazdakör foglalkozott az állattenyésztési szövetkezet felállításával is, vasárnaponként ismeretterjesztő előadások és felolvasások által. Március 15-én nagy ünnepséget, este pedig a saját helyiségében társas vacsorát rendezett. Tagjai részére 300 kötetből álló könyvtárat tart fenn, ezenkívül 3 politikai napilapot és 5 gazdasági szaklapot járát. Tagja az „Országos Gazdasági Egyesület”-nek, „Magyar Gazdaszövetség”-nek és a Vármegyei Gazdasági Egyesületnek. A kör tiszta vagyona: 2000 korona. Évi tagdíj: 3 korona.

A csépai gazdakör fontos hivatást tölt be a község erkölcsi és anyagi fejlődése, a szociálmunka és a kivándorlások megszüntetése érdekében. Baj még, hogy a nép szervezetlen, nem tud összetartani, az önzés nagy, kihalt az áldozatkészség és nem érdeklődnek a közügyek iránt. A csépai gazdakör a hazaszeretet ápolója, a műveltség terjesztője s a gazdasági fejlődésnek igazi előmozdítója s hirdetője. Kívánatos tehát, hogy annak mintájára Kunszentmártonban is gazdakör alakuljon.

Ujabb munkás törvények.

— A gazdasági munkás- és cselédsegélyző-pénztárról szóló törvények kiegészítése. —

Az országos gazdasági munkás- és cselédsegélyző pénztárról szóló 1900. évi XVI. s az 1902. évi XIV. t.-cikk kiegészítésére vonatkozó 1912. évi VIII. t.-c. s az annak végrehajtása tárgyában kiadott földmivelésügyi miniszteri rendelet most március hó 1. napján lépett életbe.

A nyugdíjbiztosítást az új törvény sem teszi kötelezővé. Annak azonban egy kedve-

zőbb új formáját állítja fel. Tíz évi tagság után a 65 éves korban minden embernek megadja a nyugdíjat. A belépést nemcsak a 35. éven aluli, hanem bárminő idős embernek is megengedi. Ezzel elhárítja azt a legfőbb akadályt, mely eddig a nyugdíjbiztosítás kellő elterjedését meggátolta. Ennél a biztosításnál csekély díjakért idősebb emberek is akkora kedvezményeket érnek el, a melyekről mindenki láthatja, hogy ezen állami intézmény nemcsak ellenszolgáltatást nyújt a befizetésekért, hanem valóságos segílyt is ad.

A kötelező balesetbiztosításnál az új törvény a segélyezést az eddiginél sokkal kedvezőbbé teszi. A biztosítás eddigi díjai nem emelkednek. A munkaadók gazdasági cselédek balesete alkalmával a napi segílyt az új törvény értelmében, a cseléd munkaképtelenségének nem az első napjától kapják ugyan, mint eddig, hanem csak tizenötödik napjától, de a gyógyításra fordított kiadásait az első segílynyújtástól megkapják.

A kötelező balesetbiztosítás eddigi körét, mely szerint az összes gazdasági gépmunkások biztosítandók baleset ellen, meghagyja az új törvény. De e mellett a gépmunkások biztosítása tekintetében eddig fenforgott bizonytalanságot megszünteti, mert kimondja, hogy a gazdasági gép tulajdonosa bárminő gazdasági gépe mellett alkalmazott munkásait köteles a gazdasági munkás- és cselédsegélypénztárnál biztosítani. Akkor is, ha gépével nem a saját, hanem a más gazdaságában végeztet munkát.

A vizsgázott gépészek és képesített gépkezelők minden esetben a kerületi munkásbiztosító pénztárnál biztosítandók.

Eddig úgy a gazdasági cselédek, mint a gazdasági gépmunkások balesetbiztosításánál a biztosítottak száma messze elmaradt a mögött a létszám mögött, a melyet a statisztika mint biztosításra köteleseket kimutatott. Az új törvény ennek büntető határozatok felállításával kívánja végét vetni. Az új törvény 100 koronáig terjedhető pénzbüntetést szab a munkaadókra s a géptulajdonosokra, a kik cselédek és munkásaik kötelező biztosítását elmulasztják. Ezenkívül a díjak utólagos behajtását is elrendeli.

Viszont 200 koronáig büntethető az a munkaadó vagy géptulajdonos, a ki a cseléd vagy munkás baleset elleni kötelező biztosításáért fizetett díjat a cseléd vagy munkás által bármi nemű formában megtéritti.

Lapunkhoz a

Képes Világlapot

mellékeljük állandó szépirodalmi mellékletül. Tesszük ezen újabb áldozatot előfizetőink és lapunk barátjai érdekében abban a reményben, hogy lapunkat, a mely teljes odaadással a köz javát szolgálja, fokozottabb támogatásban részesítse.

Lapunk, mint eddig, a jövőben is bő és tartalmas tudósításokat közöl minden közérdekű dolgokról. — A Képes Világlapot pedig teljesen díjtalanul adjuk lapunk minden előfizetőjének.

Előfizetési ár a Képes Világlappal:

Egész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Hirek.

Kunszentmárton, március 31.

— **Alispánunk kinevezése.** Ófelsége a király dr. Benkó Albert vármegyei alispánt, közigazgatási bírót nevezte ki. Dr. Benkó távozásával megüresedik az alispáni szék, melyre az egyetlen jelölt dr. Küry Albert vármegyei főjegyző.

— **Bucusu-bankett.** A szolnoki kir. törvényszék területén levő bírák és ügyészek folyó hó 23-án bucsu bankettet rendeztek dr. Félix Antal tiszteletére, kit a királyi kegy a pestvidéki kir. törvényszék elnöki méltóságába ültetett. A banketten kétszázhuszan vettek részt. Az első felköszöntőt dr. Horthy Szabolcs vármegyénk főispánja mondotta Félixre, ki meghatóttan mondott köszönetet az ünnepeltetésért.

— **Áthelyezés.** A váci püspök Mayer László csépai esperes-plebánost cibakházai esperes-plebánossá nevezte ki.

— **A polgári iskolai takarékpénztári alap gyarapodása.** Az elmúlt héten Nagy Géza ur, mint a polgári iskolának elnöke és a kunszentmártoni takarékpénztár igazgatója a következő levelet kapta:

Nagyságos Nagy Géza urnak

Helyben.

A mellékelt 50 azaz ötven koronás postautalványt, mint párbajorvosi honoráriumot a polgári iskolának adom át azon kérésrel, hogy ezen összeg a kunszentmártoni takarékpénztárban kezelt „polgári iskolai alap”-hoz csatoltassék.

Kunszentmárton, 1912 március hó 28-án.

Dr. Főtor Sándor
községi orvos.

Ezen összeget a polgári iskolai alap 3240 korona 69 fillérre szaporodott.

— **Új törvényszéki elnök.** A király a szolnoki törvényszék elnökévé dr. Szikszay György nyíregyházi ügyészt nevezte ki.

— **Jóteknycélú előadás.** A szegénysorsu polgári iskolai tanulók segélyezésére és tanulmányi kirándulási alapja javára április hó 13-án táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadás lesz a Körös Szállóban. A rendezőbizottság elnöke dr. Tancos Miklós kir. járásbíró, alelnökei: Fazekas András főjegyző és Mátray Lajos.

— **Református istentisztelet.** Ma virágvasárnapján d. u. 2 órakor, a szokott helyen, az iskolában istentisztelet tartatik.

— **Áthelyezett huszárezred.** A Vilmos porosz trónörökös nevét viselő 13. jászkunhuszárezred, a galíciai Lanzutból Székesfehérvárra lett áthelyezve.

— **Tanítók fürdője alakulás előtt.** Nincs az országnak egyetlen helysége, ahol ne lenne ismeretes a tanítók társadalmi fürdője, üdülő és gyermek nyaraló-telepe szervezése érdekében, a természeti kincsekben oly gazdag bérce, vadregényes Székelyföldi anyavárosából: Székelyudvarhelyről megindított nagy szabású részvénytársasági mozgalom. Miután ezen országos actió célja egy mélyen járó cziális eszme helyes alapon való életre hívása, a köz javára való megteremtése, melynek áldásos kihatását majdan ezren és ezren fogják élvezni: ezen üdvös alapítást az ország tanítósa, papi, jegyzői, tisztviselői kara, ugyszintén a községek és városok, mint testületek, szövetségek, társadalmi alakulatok, s a nagy társadalom kebeléből még igen sokan mások is hathatósan támogatják, az alapítási tervet megte

és gyűjtött részvényjegyzések tömeges beküldésével. Igen, mert a tanítósa ez irányu mozgalomával nemcsak a felnőttek számára fog egy, az évnek minden szakában használat alatt álló gyógyfürdőt létesíteni, a székelyudvarhelyi Szejké fürdőn, üdülő és nyaralótelepet a nagybacsoni Uzonka fürdőn; de a tanuló ifjuság számára egy nagyobb szabásu gyermek nyaraló-telep — kolonia — felállítását is célba vette a 25 koronás részvények kibocsátásával. A közegészségügy szolgálataiba állítandó hasznos intézmény lesz a tanítók társadalmi fürdője, melynek mielőbbi megalakítása valóban közérdek, s így a szervezőkkel együtt arra kérjük olvasóinkat; támogassák azt, az esetleg még kinn levő alapítási terveteknek részvényjegyzéseikkel ellátott mielőbbi beküldésével, hogy az alakuló ülés összehívható legyen. Tájékoztatóul, az alapítási tervet még üresen is visszaküldendők Gyerkés Mihály igazgatótanító címére Székelyudvarhely. A gyermek ifjuság és saját magunk testi erejének fejlesztése, egészségünk építése fontos magán-, de azzal együtt a közérdek is lévén, siessünk mindnyájan ezen nagy jelentőségű országos alapítás támogatására.

— **Alakuló közgyűlés.** Az Országos Központi Hitelszövetkezet kunszentmártoni fiókja a mai napon délután fél 4 órakor tartja alakuló közgyűlését a község háza tanácstermében. A központból Balogh Antal ellenőr vesz részt a megalakuláson. A hitelszövetkezet tagjai ezuton is meghívotnak az alakuló közgyűlésre.

— **Tanusítványok az iskolai beiratások céljaira.** Fontos köz és magánérdekek követelik, hogy a tankötelesekről vezetett iskolai naplók s az ezek alapján kiállított végbizonyítványok a tankötelesek főbb személyi adatai tekintetében (a melynek a név, vallás, életkor stb.) hiteles alapra helyezkedjenek. Ezek az adatok anyakönyvi kivonattal voltak eddig csak igazolhatók. Az anyakönyvi kivonatok megszerzése azonban költséggel jár. Az 1908. évi XLVI. t. c. pedig a népoktatás ingyenességét célozza. Hogy a szülők a költségektől lehetőleg mentesíttessenek, a belügyminiszter elrendelte, hogy az állami anyakönyvvezetők ovodai és elemi iskolai beiratási célra a szülők vagy gyámok kérelmére anyakönyvi kivonat helyett tanusítványt állítsanak ki. Ehhez képest a belügyminiszter az Anyakönyvi Utasítás 121. §-át is módosította. A módosított szöveg a következő: „Az anyakönyvvezető a szülő (gyám) kérelmére ovodai és iskolai beiratási célokra a 35. számú minta szerint díjtalanul bélyegmentes tanusítványt köteles kiállítani.”

— **Eljegyzés.** Gulyás Sándor cipész-mester jegyet váltott Kerekes Annuskával, Kerekes Antal hentes leányával.

— **Tiszakürti nagyvendéglő** építkezési munkálatait Papp Mátyás és Gyalai Simon kunszentmártoni építőiparosok nyerték el.

— **Száj- és körömfájás.** Cibakháza községben a ragadós száj- és körömfájás fellépett és a hatóság az egész községet zár alá vette. A mai vásárra tehát hasított körmü állatokat feihajtani nem szabad.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Tűzoltó közgyűlés.** Folyó hó 24-én tartotta meg a helybeli önkéntes tűzoltó testület évi rendes közgyűlését, melyen egyhangulag megválasztották Frank Józsefet elnöknek, Nagy Károlyt alelnöknek, Mátray Lajost tiszteletbeli parancsnoknak, Habranyi Bélát parancsnoknak, Gácsi L. Istvánt, Szántó Ágostont és Kovács Lázárt számvizsgálóknak, Lengyel Balázst pénztárnoknak, dr. Pótor Sándort egyesületi orvosnak, dr. Barna Domonkost ügyésznek, a parancsnokság további három évre megbízást nyert. Az újonnan felvett testületi tagok a közgyűlés előtt az esküt letették. Egyben elhatározta a közgyűlés, hogy a régi alapszabályt az országos központi szövetség által kiadott minta szerint módosítja.

— **Sétakert Csépan.** Csépa község élelmes nagyvendéglőse Stupjanszky Andor megvett a község közepén levő körübelül egy holdas üres telket és azon sétakertet létesít.

— **Szolnok fejlődése.** Csak nemrégiben adtunk hírt arról, hogy Szolnokon cukorgyár létesül. Most arról értesíteneink bennünket, hogy Szolnokon cukorka-és csokoládégyár részvénytársaság van alakulóban. Az alapítók 150.000 korona. A társaság Oláh Miklós kunhegyesi cukorgyárát veszi át és betelepíti Szolnokra. A részvények már jegyezve vannak.

— **A rovarok irtása.** A mezőgazdaságra káros rovarok az ország mezőgazdasági termelésében évenként igen jelentékeny károsodást okoznak. A lefolyt tél aránylag enyhe volt. Igen kevés hernyó tojás pusztult el. Az ország minden részéből azt jelentik, hogy temérdek a hernyófészkek gyűléseink borítva vannak lepketojásokkal. Az idén tehát különös súlyt kell fektetni a hernyóirtásra. A védekezési eljárást a legnagyobb vigyázattal folytassuk le, hogy az elvezethető legyen. A földmivelségi miniszter is nagyobb nyomatékkal figyelmezteti a törvényhatóságokat a rovarok irtása tárgyában kiadott idejű körrendeletében a hatóságok e téren jelentkező kötelességeire. A gyümölcsfák kártékony hernyóit minden tulajdonos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbb azonban március végéig irtani, a fák és bokrokot a hernyófészkektől és lepketojásoktól megtisztítani, az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket és lepketojásokat elégetni. A később mutatózó hernyók szintén elpusztítandók. A cserebogarak irtása szintén kötelező. A marokkói sáska elleni óvintézkedések leginkább ott indokoltak, ahol a sáska már az előző években is károkat okozott s így annak megjelenése ismét várható. A sáska fellépését a birtokosok kötelesek a hatóságnak azonnal bejelenteni. A vértetű irtását miniszteri rendelet írja elő. Ha a helyi hatóság a vértetű fellépését megállapította, a birtokos tartozik az irtást a kapott utasítás szerint elvégezni. A darazsakat a birtokos a birtokán, a mező- és erdő-öri személyzet az őrzetére bizott területen irtani tartozik. A káros rovarok irtására a földmivelségi miniszter „Utmutatás”-okat ad ki és küld szét a hatóságoknak, amelyek azokat viszont az érdekeltek közt osztják szét. Minthogy a védekezésnek csak akkor lehet sikeres eredménye, ha az irtást alaposan, lelkiismeretesen egyöntetűen és egyesült erővel hajtják végre, a földmivelségi miniszter szigorú kötelességévettette a helyi hatóság-

goknak, hogy az irtási kötelezettségre vonatkozó törvényes rendelkezéseket, de az irtási utmutatások lényegesebb részét is több ízben tegyék közhírre az irtási munkálatok ellenőrzését a legnagyobb gonddal gyakorolják. Ha a védekezés célszerűsége tekintetében szakszerű tájékoztatások szükségesek, ha a mezőgazdaságot károsító más rovarok lépne fel, a kir. rovarügyi intézet (Budapest, II., Intézet-utca 1. szám.) készséggel és díjtalanul ad felvilágosításokat.

— **A közszállítási szabályrendelet módosítása.** A belügyminiszter a kibocsátott közszállítási szabályrendelet 11-ik §-ának 7. bekezdését a kereskedelemügyi s földmivelségi miniszterekkel egyetértőleg megváltoztatta. A módosítás szerint törvényhatósági vagy községi közcsatornára vagy kufurásra vonatkozó kiirási művelet, illetőleg szerződés-tervezet műszaki szempontból leendő felülbírást véget a belügyminiszterhez, a többi vízi építkezésekre, valamint a közvágóhidakra vonatkozó kiirási művelet, illetőleg szerződés-tervezet a földmivelségi miniszterhez, egyéb különleges közművekre (közvilágítási berendezésekre, gázgyárakra, jéggyárakra) vonatkozó kiirási művelet, illetőleg szerződés-tervezet műszaki és iparfejlesztési szempontból leendő felülbírása végett a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztendő fel még a kiírás közzétételét, illetőleg a szerződés megkötését megelőzőleg. Kivételik a rendelkezések alul Budapest székes főváros.

— **A magyar Delta.** A Duna mellett a Fekete-tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar Deltáról azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöst, szőlőt, vadaskertet kerítettek. A magyar Delta, amelyet Kollerich Pál és fia (Budapest, Ferenc József rakpart.) hoztak forgalomba, a legkiválóbb kerítőanyag, mert olcsó, tartós és a célnak mindenképpen megfelel. Kollerich Pál és fia ezzel a sodronnyal a magyar ipartermelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállítja a sodronny, mely versenyen kívül áll. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Nádas Péter és társa megvette Agócs Antal ingatlanát 1540 koronáért. Nédó András megvette Kiss Lajos és neje beltelkét 260 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1912. március 24-től március 30-ig születtek: Pintér Margit, K. Fazekas Erzsébet, Varga Margit, Dósa Katalin, Kocsis Mária, Kiss Lukács György, László Ágnes, Koncskó Károly Gyula, Szaszko Gergely. — **Házasságot kötött:** Matyus József Szabó Mária Katalin. — **Elhaltak:** Szabó Pál 67 éves, Takács Ferenc 74 éves, Szaszko Margit 1 hónapos, Bozsik László 66 éves, özv. Gál Andrásné Huszár Marcella 63 éves.

A helybeli posta-hivatalnál egy 16—17 éves 4 polgárit végzett leány, kiadó jelöltnek felvétetik.

Piaci árak.

Buza	11.00—11.00
Rozs	9.50—9.70
Árpa	9.50—9.50
Tengeri	9.50—10.00
Zab	9.60—9.80

Árak koronákban 50 kgr. értendők.

Csarnok.

Levél a szerkesztőhöz.

Kedves Szerkesztő ur!

Az elkeseredés adja a kezembe a tollat. Én nem annyira Popovits Baskut sajnálom. Hiszen dúsgazdag földbirtokos, községi jegyző s a mint az eddigi tapasztalatok igazolják, nem valami bolond ember. Legalább is nem bolond annyira, hogy a szanatóriumba csukják. Ha becsukták is, majd ki eresztik.

Sajnálom azonban Domokos Margitot, magamat s mindazokat, a kik még nem mentek férjhez.

Hát Magyarországon már mindenkit becsuknak, aki meg akar nőszülni? Hová fog ez vezetni?

Hiszen eddig is azzal védekeztek a fiatal urak, ha a nőszülésre biztatták őket, hogy nem bolondok. Ha a dolgok így folytatódnak, csalahatatlan joguk lesz a védekezésnek erre a nemére. Egészen jogosan mondhatják, hogy nem akarnak bolondok lenni. A mentők általában s mibelyt egy boldogtalan ember nőszülési szándékát elárulja a tekintetes anyakönyvvezető ur előtt, rögtön letartóztatják s a Schwartzerbe hurcolják a szerencsétlen nőszülendőt.

Már csak az hiányzik, hogy a statisztikai hivatalok átalakítsák az ő számláló lapjaikat és rubrikáikat, a férfiak részére a családi állapot feltüntetésére csupán két rovatot hagyván meg. Egyik rovatot a nőtlen, a másik rovatot a bolond emberek számára.

Hát hiszen jól van, nagytekintetű Haza. Csukják be a nőszülendő embereket. De akkor miként vélik keresztül vihetőnek a hadsereg fejlesztése céljából az ujoncok létszámának tovább már el nem odázható felemelését?

Teljesen a lelenházakra akarják bizni a Haza részére szükséges férfiállomány beliferálását?

Mi, magyar leányok, nem akarunk szuffragettek lenni. Nők, illetőleg asszonyok és anyák akarunk lenni.

Minthogy pedig újabban ez mindegyre nehezebbé s ha becsukják a nőlegényeket, egyenesen lehetetlenné válik, tennünk kell valamit. És teszünk is.

Mozgalmat indítunk.

Mozgalmunk célja: becsukni a Schwartzerbe minden embert, aki nem akar nőszülni. Ha összetartunk, mozgalmunk sikert arat. Velünk lesz először is minden nő. Másodszor minden férfi, aki már nő. Ha más nem hozza táborunkba: oda hozza a bosszu szomj s a kárörvendés vágya. Velünk lesz minden pap, már csak a stólaris jövedelmek miatt is.

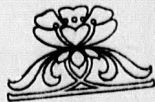
Minden kelengye kereskedő.

S ki nem tart velünk?

Azokat nem érdemes számba sem venni, mert azokat ugyanis bevitetjük a Schwartzerbe.

Természetesen a Szerkesztő ur is velünk tart? Vagy nem? Akkor rögtön küldöm a mentőket!

Valéria.

Popovits Gábor gyógyszerész

Kunszentmárton.

Általános tudnivalók a bőr ápolásáról.

Nem a külső teszi az embert, de azért a szép és tetszetős külső mindenkinek kellemes benyomást tesz. Épen azért nem szabad elhanyagolni a külsőjét senkinek sem, aki csak ad valamit magára. A következő utasításaim alapján mindenki eltüntetheti azokat a kis hibákat, melyek már oly sok bánatot okoztak viselőjüknek.

Okszerű tanácsok a csunya arc bőr rendbe hozatalára.

Az arc ápolása

a legfontosabb, mert épen az arc bőr a legszembeütőbb és az van legjobban kitéve az időjárás viszontagságainak. Mi sem természetesebb, hogy ez képezi különösen a hölgyek egyik fő gondját.

Hogy az arcunkat okszerű gondozásban részesíthessük, nagyon körültekintőnek kell lennünk. Ellenkező esetben a legjobban elkészített szerek is hiába valóknak bizonyultak. Mindenek előtt az arc bőrünk minőségét kell alaposan megfigyelni. Zsíros-e az arc bőr, vagy száraz? A zsíros arc bőr fényes a bőr alatti fagygyu mirigyek túlságos zsíradékától. A zsíros arc bőrre minden por reá rakódik, ez betömi a likacsokat és a betömődött likacsok gyuladásba jönnek. A gondozatlan, zsíros arc bőrt rendszeren csunya pattanások éktelenítik el. A száraz arc bőr könnyen repedezik és habár tapintata bársonyos, rendszeren apró ráncok keletkeznek rajta, továbbá gyakori kellemetlenség a szeplő, májfolt és az örökös hámlás. A szerint, hogy milyen az arc bőrünk, a következőképen kell eljárunk:

A zsíros arc bőr okszerű gondozása.

Reggel lemoszuk arcunkat

Liliumtej szappannal

és azután egy puha törő ruhával megszáritott arcra egy borsónyi darabka

Liliumtej krémet

kenünk fel. Nagyon kell ügyelni arra, hogy ne a ráncokkal egy irányban dörzsöljük az arcunkat, hanem a ráncokkal keresztbe, mert különben a ráncokat nem hogy eltüntetnénk, sőt növeljük. Ez a felülmulhatatlan krém azonnal felszívódik, az arcot üdév és bársony simaságává teszi. Hogy arc bőrünk védve legyen a reggeli nap oly ártalmas sugaraitól is, szükséges a

Liliumtej pudert

használnunk. Ez a maga nemében páratlan puder az eddig ismert készítmények közül a legjobban fed és remekül tapad, de azért szabad szemmel észrevehetetlen az arcon. Mint ilyen védőszer, a Liliumtej krém csodás hatását végtelenül fokozza.

Egy tégely Liliumtej krém ára 1 korona. — Egy darab Liliumtej szappan 70 fillér. — Egy doboz Lilium puder, bármilyen színben 1 kor.

Aki ezen fent felsorolt Liliumtej készítményekből egyszerre 6 korona árát vásárol, ráadásul egy üveg Lilium parfümöt kap gyógyszerértáramban, vagy postán bérmentes küldést. — Egy Lilium parfüm ára 1 korona.

A száraz arc bőr ápolásáról.

Nem kisebb gondot ad a száraz arc bőr okszerű gondozása. — Hiszen nincs visszatartóbb egy szeplős vagy májfoltos arcnál. A bőr alsó rétegeiben lerakodott tisztátalanságot csakis a

Májfolt-zsir

használatával tüntethetjük el. Este megmossuk arcunkat Májfolt-szappannal langyos vízzel. Az így felpuhított arcra a Liliumtej krémmel leirt figyelmeztetés betartásával a ráncokat keresztbe kenjük fel a Májfolt-zsir borsónyi darabkáját. Ez a páratlan hatású kenőcs átszívódik a bőrön és 2-3 esti használat után már meglepő halványodást idéz elő.

A Májfolt-zsir az egyedüli biztos szer a szeplő ellen. Hatását fokozza a világhírű

Liszka-viz,

melyet a reggeli mosdás után kell használni. A Liszka-viz a Májfolt-zsirrall együtt használva 3-4 nap alatt eltünteti minden szeplőt.

Reggel Liliumtej szappannal mosdva, Liliumtej-krémet használunk, azután Liliumtej pudert. Szeplő, májfolt ily kezelésnél 1 hét alatt eltűnik.

Egy Májfolt-zsir ára 50 fillér. — Egy májfolt szappan ára 50 fillér.

Egy üveg Liszka-viz ára 1 korona 20 fillér.

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJA
KUNSZENTMÁRTON.

MINDENMŰ
ÜZLETI LEVÉLPAPIROK,
BORITÉKOK, SZÁMLÁK,
MEMORANDUMOK,
BÁLI ÉS LAKODALMI
MEGHIVÓK,
NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI
ÉRTESÍTÉSEK
LEGOLCSÓBB ÁRON KÉSZÜLNEK

WOLF DEZSŐ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
KUNSZENTMÁRTON.
IZLÉSES MUNKA. □ GYORS SZÁLLÍTÁS.

Elsőrendű köleskása

métermázsánként 30 koronáért Mesterszálláson a helyszínen, Kunszentmártonba szállítva 31 koronáért kapható

Soós Antal

gőzmalomtulajdonosnál Mesterszálláson.

Kerekes Mihály

pintérnek

Garay-utcában levő külön udvarral
ellátott

háza

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy eddig Kunszentmártonban, a gőzfürdővel szemben volt

férfi-szabó üzletemet

a Klein-féle házba, Garay György ur üzlete mellé áthelyeztem és azt a mai viszonyokhoz mérten megnagyobbitottam és a részletfizetést bevezettem. Üzletemet továbbra is szolid alapon fogom vezetni.

Készítek a legkényesebb izlést is kielégítő uri ruhákat és a pontos kiszolgálásról kezeskedem. Gyári összeköttetésem révén abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy már 30 koronától kezdve készíthetek remek kivitelű uri ruhát vagy felöltőt; ennél fogva a kész ruha vásárlása feleslegessé válik.

Javitást, tisztítást és vasalást jutányos áron vállalom.

Vidékre mintát szívesen küldök, esetleg meghívásra odajövök.

Kérem nagyrabecsült pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel

Szepesi István

uri-szabó.

Nagy Istvánnak

Szelevényen, a Vadasban 27 magyar hold szántóföldje tanyaépülettel együtt eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos Nagy István Hódmezővásárhely, Jókai-u. 24.

Kiadó lakás.

A Rákóczy-utca 158. sz. házban egy két szobás utcai lakás összes mellék-helyiségekkel haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet ugyanott a tulajdonosnál.

Eladó üzlet és ház.

Hacker Mártonnak a Király (zsinór)-utca 989. szám alatti sarokháza, jóforgalmu 15 év óta fennálló fűszerüzlettel, korlátlan italméréssel, elköltözés miatt eladó. Értekezhetni a helyszínen a tulajdonossal.

4 szobás lakás,

összes mellék-helyiségekkel, haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos özv. Takács Péterné Rákóczy-utca 293.

A Földmívelésügyi Miniszterium 18065/912 számú engedélye alapján

MEGJELENT

a csodáshatású dr. Borovszky-féle

ANIMAL-BOROLIN

házi állatok részére, külső használatra, bedörzsölésre, hűlésből származó bajok esetén. Igen jól használható saáj- és köröm-fájás alkalmával mint fertőtlenítő szer, ezenkívül baromfidifteria esetén is.

Az ár használati utasítással üvegenként 1 korona 50 fillér.

Kapható az ország nagyobb gyógyszertáraitól és drogériáitól.

Próbaüvegek állatorvosoknak ingyen.

Központi Borolin-főraktár
Budapest,

II. Margit-rakpart 45. szám.

Kunszentmártonban kapható:

Lukács Andor és Popovits Gábor
gyógyszerészeknél.

Egy pedálos cimbalom

és egy teljesen új

előszoba-szekrény

eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Kulik József

puszta-gyalui (Erdődy-féle) bérletén 4 öl luzerna és 2 öl gypszenája van eladó. Értekezhetni a helyszínen.

Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szives figyelmét

4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltétellekkel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, régebbi drágább kamatu kölcsönöket átseréljük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,
SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.

Könyvnyomdám,

mely eddig Klein Adolf ur házában, Garay György ur üzlete mellett volt, a mai naptól fogva a

Gazdasági Takarékpénztár bérházában,
a gőzfürdővel szemben van. Amidőn a n. é. közönséggel

Könyvnyomdám

áthelyezését tudatom, kérem szives pártfogásukat továbbra is.

Tisztelettel

WOLF DEZSŐ
Kunszentmárton.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem Kunszentmárton és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy eddig Kunszentmártonban, a Király-utcában levő

asztalos műhelyemet

saját házamba, **Bethlen-utca 1136. szám** alá helyeztem. A midőn ezt a n. é. közönséggel tudatom, tisztelettel vagyok bátor arról is értesíteni, hogy asztalos műhelyemmel kapcsolatban a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

butor-raktárt

is létesítettem, hol dus raktárt tartok a legdivatosabb butoroktól kezdve a legegyszerűbb butorig. — Épület és butor-munkákat mindenkor olcsón és szakszerűen készítek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem,

tisztelettel

PÁSZTI ALBERT
épület- és butorasztalos.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü-cukorkáknál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név.

1 doboz 60 fillér. Mindenütt kapható.

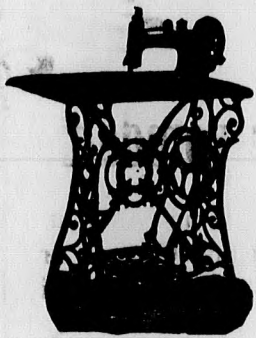
Ha nem akarja,
 hogy husvétra
Élővirág

nélkül maradjon, úgy tessék azt előjegyeztetni

MOLNÁR JÁNOS

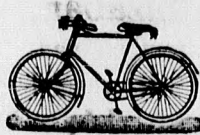
fűszer és csemege kereskedésében Kunszentmárton.

Kényelmes havi vagy heti
részletfizetésre

varrógépek,
 kerékpárok
 és
 gramofonok

Olcsó árak. Dús választékban

órák, ékszerek,
 látszerárak és
 tajtékipipák

DÉVAI JENŐ

órák, ékszerész, varrógép és kerékpár
 nagy raktárában

Kunszentmárton, piactér.

MILLIÓK

használgák

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálsodás és
 és számarköhögés ellen a

KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

6050 köszönő- és hálalevél magánosoktól
 és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legizletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér.

Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor

gyógyszertárban, piactér.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe.

Nagys. Mathiász János urtól szerzett világhírű ujdonságok, (kereszteések) melyekkel meghódította az egész Európát, melyek hivatva vannak a szőlőkultúrát újjáteremteni. Személyes tapasztalataim után a legkiválóbbakat szereztem be, melyek a következők. Az ujdonságok híres magyar neveket örökítenek meg.

Mathiász János diadala
 Mathiász Jánosné
 Mathiász Mariska
 József főherceg
 Erzsébet királyné
 Zrínyi Ilona
 Mátyás király
 Petőfi Sándor
 Bem tábornok
 Széchenyi István gróf
 Munkácsy József
 Szautter Gusztáv

Vörösmarty Mihály
 Battyányi Lajos
 Gulner Gyula
 Molnár István
 Tallán Béla
 Angyal Dezső
 Bortermelők kincse
 Borfajok újjáalkotója
 Kecskemét gyöngye
 Kecskemét kincse
 Kecskemét virága

Golden Chenpion
 Math. magonca
 Doktor Robert Hogg.
 Muscat Alexander
 Muscat Candia
 Muscat Rosea
 Muscat Noir
 Ezredéves Magyarország
 emléke
 Óriási fehér
 Genuai zamatos
 Dobrelábé
 Tokaj Auevine

Ezen ujdonságok beszerzési ára szálanként
 4—5 korona volt.

Nálam 2 koronáért kaphatók.

Csaba gyöngye,
 mely az eddig ismert leg-
 korábbi Chasselas fajokat is
 megelőzi és tekintetében 4
 héttel.

Kossuth Lajos,
 1—1 tőke 8—10 kg. rend-
 kívüli finom szőlőt bír teremni

Szálanként 50 fillér.

Kaphatók Ifj. **Tatár Imre** Tiszakürti
 Kisasszonyhegyi szőlőtelepén

Fajazonosságáért felelősséget vállalok.

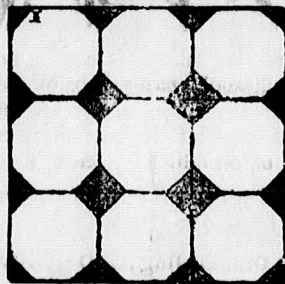
A vesszők minden betegségtől mentesek.

Géperőre

berendezett

cementlap

készítő telep

Kunszentmártonban.

Cementlapokat,

melyek külső- és belső-kövezésekre igen alkal-
 masak, géperőre berendezett

cementlap készítő telepemen

a legdiszesebben mintázott és sima formában
 állítom elő többféle színezéssel.

Mintákat mindenki saját ízlése szerint választhat.

Az árak a lehető legolcsóbbak.

Cement eladás nagyban és kicsinyben
 olcsó és jó kiszolgálás mellett.

ifj. Tomonyiczka József

építési vállalkozó és cementlap készítő

Kunszentmárton, Szapáry-u. 868—869. sz.

CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legújabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplő-
 készletek, malomberendezések és alkarészek**, mindennemű
mezőgazdasági gépeket szállítunk, azoknak kifogástalan üzemeért
 a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

Malmok átalakítását, szak- **hengerek** rovátkolását
 szerű berendezését, és csiszolását

elvállaljuk, ugyszin- **gazdasági gépek** gyors és
 tén mindennemű megbízható

javitását, gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és
 kovácsolt tárgyak autogén-forrasztását. Csereüzleteket
 előnyös feltételek mellett kötünk. Olcsó árak és kedvező
 fizetési feltételek mellett. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az ál-
 talunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén
 elvállaljuk bármilyen mérleg javítását és újra hitelesítését.

Trencsényi és Heller

SZOLNOK,

malomépitészet, gazdasági gép és mérleggyár.